

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ОТ ОРГАНИТЕ, СЪЗДАДЕНИ С МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правно действие съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило трябва да се проверят в последната версия на документа на ИКЕ на ООН относно статута — TRANS/WP.29/343, който е на разположение на следния адрес:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>.

Правило № 60 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни разпоредби относно одобрението на двуколесни мотоциклети и мотореди по отношение на органите за управление, задействани от водача, включително органите за управление, сигналните лампи и показващите уреди

Включвашо всички текстове в сила до:

Притурка 4 към серия от изменения 00 — дата на влизане в сила: 3 ноември 2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО

1. Обхват
2. Определения
3. Заявление за одобрение
4. Одобрение
5. Изисквания
6. Промяна на типа на превозното средство
7. Съответствие на производството
8. Санкции при несъответствие на производството
9. Окончателно прекратяване на производството
10. Наименования и адреси на техническите служби, отговарящи за провеждане на изпитванията за одобрение, както и на органите по одобрение на типа

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Съобщение
2. Оформление на маркировките за одобрение

1 ОБХВАТ

Настоящото правило се прилага към превозните средства от категории L₁ и L₃ ⁽¹⁾ по отношение на органите за управление, задействани от водача.

В настоящото правило се посочват изискванията за местоположението, идентификацията и задействането на органите за управление, сигналните лампи и показващите уреди на мотореди и мотоциклети.

2 ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото правило се прилагат следните определения:

- 2.1. „Одобрение на превозно средство“ означава одобрение на тип превозно средство по отношение на органите за управление, задействани от водача, когато такива устройства са монтирани, както и по отношение на тяхната идентификация.

⁽¹⁾ Според определението в Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, точка 2 — www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.2. „Тип превозно средство“ означава категория моторни превозни средства, които не се различават по отношение на конструктивните особености, които могат да повлияят на функционирането или разположението на устройствата за управление, задействани от водача.
- 2.3. „Превозно средство“ означава двуколесен мотоциклет или двуколесен мотопед според определението в точка 2.1.1 или 2.1.3 от Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (R.E.3) ⁽¹⁾
- 2.4. „Орган за управление“ означава част от превозното средство или устройство, които директно се задействат от водача, които променят състоянието или функционирането на превозното средство или на някоя част от него.
- 2.5. „Устройство“ означава елемент или съвкупност от елементи, използвани за изпълнение на една или няколко функции.
- 2.6. „Кормило“ означава всяка част от лоста или лостовете, които са свързани с горната част на вилката, с помощта на която се управлява превозното средство.
- 2.7. „Кормило: дясна страна“ означава всяка част от кормилото, която, ако превозното средство се разглежда по посока на движението, се намира от дясната страна на надлъжната средна равнина на превозното средство.
- 2.8. „Кормило: лява страна“ означава всяка част от кормилото, която, ако превозното средство се разглежда по посока на движението, се намира от лявата страна на надлъжната средна равнина на превозното средство.
- 2.9. „Кормило: предна част“ означава всяка част от кормилото, която е разположена най-далече от водача, когато той се намира в седнало положение и управлява превозното средство.
- 2.10. „Ръкохватка“ означава онази част от кормилото, разположена най-далече от средата, за която водачът на превозното средство държи кормилото.
- 2.11. „Въртяща се ръкохватка“ означава ръкохватка, задействаща някой функционален механизъм на превозното средство, която свободно може да се върти около кормилната тръба, когато водачът на превозното средство я завърта.
- 2.12. „Рама“ означава всяка част от рамата, шасито и рамката, носеща двигателя на превозното средство, към която са прикрепени двигателят и/или трансмисията, и/или самия блок двигател-трансмисия.
- 2.13. „Рама: лява страна“ означава всяка част от рамата, която, ако превозното средство се разглежда по посока на движението, се намира от лявата страна на надлъжната средна равнина на превозното средство.
- 2.14. „Рама: дясна страна“ означава всяка част от рамата, която, ако превозното средство се разглежда по посока на движението, се намира от дясната страна на надлъжната средна равнина на превозното средство.
- 2.15. „Лост“ означава всяко устройство, състоящо се от рамо, въртящо се около опорна точка, с помощта на което се задейства някой функционален механизъм на превозното средство.
- 2.16. „Ръчен лост“ означава лост, задвижван от ръката на водача.
- Забележка:* освен ако не е посочено друго, ръчният лост се задвижва с натиск (т.е. преместване на края на лоста към основата), например за да се задейства спирачният механизъм или за да се изключи съединителят.
- 2.17. „Крачен лост“ означава лост, който се задвижва чрез контакт между стъпалото на водача и шпората, издадена встрани от рамото на лоста.
- 2.18. „Педал“ означава лост, който се задвижва чрез контакт между стъпалото на водача и площадка върху лоста, разположена по такъв начин, че да позволи да бъде упражнен натиск върху рамото на лоста.
- Забележка:* освен ако не е посочено друго, педалът се задвижва с натиск, например за да се задейства спирачният механизъм.
- 2.19. „Работни педали“ означава онези устройства, които са свързани с един или друг вид трансмисия и които могат да се използват за привеждане на мотопеда в движение.

⁽¹⁾ Според определението в Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, точка 2 — www.unecce.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.20. „Люлеещо се рамо“ означава лост, който се върти около центъра или около точка близо до центъра, която има площадка или шпора във всеки край и която се задвижва чрез контакт между стъпалото на водача и въпросните площадки или шпори.
- 2.21. „По посока на часовниковата стрелка“ означава посоката на въртене около оста на разглежданата част, която следва движението на стрелките на часовника при наблюдение отгоре или от външната страна.
- 2.22. „Обратно на часовниковата стрелка“ има значение, обратно на „по посока на часовниковата стрелка“.
- 2.23. „Комбинирана спирачна уредба“ означава функционална система (с хидравлично действие или с механично свързване, или и с двата вида), при която и предните, и задните спирачки на превозното средство се задействат поне частично от използването само на едно устройство за управление.
- 2.24. „Показващ уред“ означава устройство, което представя информация относно функционирането или състоянието на система или част от система, например нивото на течност.
- 2.25. „Сигнална лампа“ означава светлинен сигнал, който показва, че дадено устройство е задействано, неговото правилно или неправилно функциониране или състояние, или повреда.
- 2.26. „Символ“ означава знак, чрез който се обозначава орган за управление, сигнално устройство или показващ уред.
- 2.27. „Светлинно предупредително устройство“ означава фар, чийто светлинен сноп може да работи в мигаш режим, за да подава сигнали на насрещните или на следващите превозни средства, напр., когато превозното средство се готви да изпревари по-бавно превозно средство, което се движи пред него.
- 2.28. „В съседство“, по отношение на символ, който обозначава орган за управление, сигнална лампа или показващ уред, означава, че символът е в непосредствена близост до орган за управление, сигнална лампа или показващ уред и че никой друг орган за управление, сигнална лампа, показващ уред, символ за обозначаване или източник на осветяване не се появява между символа за обозначаване и органа за управление, сигналната лампа или показващия уред, обозначаващ от символа.
- 2.29. „Общо пространство“ означава зона от таблото, в която могат да бъдат изведени, но не едновременно, повече от една сигнална лампа, показващ уред, идентификационно обозначение или друго съобщение.

3 ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

- 3.1. Заявлението за одобрение на типа превозно средство по отношение на неговите органи за управление, задействани от водача, се подава от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.2. То се придружава от споменатите по-долу документи в три екземпляра и съдържа следните подробности:
- 3.2.1. Достатъчно подробни чертежи в подходящ мащаб на частите на превозното средство, за които се отнасят изискванията на настоящото правило, а при необходимост и на самото превозно средство.
- 3.3. На техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение, се предоставя едно превозно средство, представително за дадения тип, във връзка с проверките, посочени в точка 5 от настоящото правило.

4 ОДОБРЕНИЕ

- 4.1. Ако типът превозно средство, представено за одобрение съгласно настоящото правило, отговаря на изискванията от точки 5 и 6 по-долу, за съответния тип превозно средство се издава одобрение.
- 4.2. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите две цифри на номера (понастоящем 00 за Правилото в неговата първоначална версия) дават информация за серията от изменения, съдържащи последните съществени технически изменения, направени в правилото към момента на предоставянето на одобрение. Една и съща страна по Спогодбата не може да присвоява същия номер на друг тип превозно средство.
- 4.3. Страните по Спогодбата, които прилагат настоящото правило, се уведомяват за всяко одобрение или отказ на одобрение на тип превозно средство съгласно настоящото правило посредством формуляр, който съответства на образеца в приложение 1 към настоящото правило, и посредством чертежи и диаграми, предоставени от заявителя на одобрението във формат не по-голям от A4 (210 × 297 mm) или сгънати в такъв формат и в подходящ мащаб.

- 4.4. На всяко превозно средство, което съответства на одобрен по настоящото правило тип превозно средство, на видно и леснодостъпно място, посочено във формуляра за одобрение, се поставя международна маркировка за одобрението, състояща се от:
- 4.4.1. окръжност около буквата „E“, следвана от отличителния номер на държавата, издала одобрението; ⁽¹⁾
- 4.4.2. номера на настоящото правило, последван от буквата „R“, тире и номера на одобрението, поставени вдясно от окръжността по точка 4.4.1.
- 4.5. Ако превозното средство съответства на тип превозно средство, одобрен по едно или няколко правила, приложени към Спогодбата, в държавата, издала одобрението по настоящото правило, не е необходимо да се повтаря символът, предписан в точка 4.4.1; в този случай номерът на правилото и номерата на одобренията, както и допълнителните символи за всички правила, по които е издадено одобрение в държавата, издала одобрението по настоящото правило, се поставят във вертикални колони отдясно на символа, предписан в точка 4.4.1.
- 4.6. Маркировката за одобрение трябва да е четлива и незаличима.
- 4.7. Маркировката за одобрение се разполага на леснодостъпно място.
- 4.8. В приложение 2 към настоящото правило се дават примери за оформлението на маркировки за одобрение.

5 ИЗИСКВАНИЯ

5.1. Общи положения

Превозно средство, оборудвано с орган за управление, сигнална лампа или показващ уред, фигуриращ в таблица 1, трябва да отговаря на изискванията, предписани в настоящото правило по отношение на местоположението, обозначението, цвета и светенето на този орган за управление, сигнална лампа или показващ уред.

За функциите, за които не се съдържа символ в таблица 1, производителят може да използва символ, отговарящ на подходящите стандарти. Когато няма наличен символ, производителят може да използва създаден от него символ. Такъв символ не трябва да може да бъде сбъркан с някой от символите, фигуриращи в таблица 1.

5.2. Местоположение

5.2.1. Органите за управление, фигуриращи в таблица 1, трябва да са разположени така, че с тях да може да се работи и да са в пределите на обхвата на водача, когато той се намира в седнало положение и управлява превозното средство. Органите за управление на ръчния смучач и ръчния спирателен вентил на резервоара за гориво трябва да се разположени по такъв начин, че с тях да може да се работи и да са в пределите на обхвата на водача, когато той се намира в седнало положение и управлява превозното средство.

5.2.2. Сигналните лампи и показващите уреди, фигуриращи в таблица 1, и символите, които ги обозначават, трябва да са разположени така, че водачът да ги вижда, когато е в седнало положение и управлява превозното средство, както при дневни, така и при нощни условия на управление на превозното средство. Не е необходимо сигналните лампи и показващите уреди, както и символите, които ги обозначават, да бъдат видими, когато не са задействани.

5.2.3. Символите, обозначаващи органите за управление, сигналните лампи и показващите уреди, трябва да се поставени върху органите за управление, сигналните лампи и показващите уреди, които обозначават, или да се съседни на тях, с изключение на случаите, посочени в точка 5.2.5 по-долу.

5.2.4. Органите за управление на аварийните светлини, фаровете за къса и дълга светлина, пътепоказателите, допълнителната стопсветлина, устройството за звуков сигнал, спирачките и съединителят трябва винаги да са достъпни за водача като основна функция на съответния орган за управление, без да е необходимо водачът да вдига ръцете си от съответните ръкохватки.

5.2.5. Точка 5.2.3 по-горе не се прилага към органи за управление с няколко функции, ако органът за управление е свързан с многозадачен показващ уред, който:

5.2.5.1. може да бъде видян от водача, и

⁽¹⁾ Отличителните номера на страните по Спогодбата от 1958 г. са дадени в приложение 3 към Консолидираната резолюция за конструкция на превозни средства (R.E.3), документ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2./Amend.3.

- 5.2.5.2. обозначава органа за управление, с който е свързан, и
- 5.2.5.3. обозначава всички системи на превозното средство, които могат да се управляват чрез органа за управление с няколко функции. Не е необходимо подфункциите на подобни системи да се показват на най-високото йерархично ниво на многозадачния показващ уред, и
- 5.2.5.4. на него не се извеждат показанията на сигналните лампи, фигуриращи в таблица 1.
- 5.3. Обозначаване
- 5.3.1. Всеки орган за управление, сигнална лампа и показващ уред, вписан в таблица 1 трябва да бъде обозначен от съответния посочен символ.
- 5.3.2. По преценка на производителя могат да се използват допълнителни символи, думи или съкращения в съчетание с някой от символите, думите или съкращенията, посочени в таблица 1.
- 5.3.3. Добавените или допълнителните символи, думи или съкращения, използвани от производителя не трябва да предизвикват объркване със символ, определен в настоящото правило.
- 5.3.4. Ако орган за управление, показващ уред или сигнална лампа за една и съща функция са комбинирани, за обозначаването на тази комбинация може да бъде използван един символ.
- 5.3.5. Всички символи за означаване на сигнални лампи, показващи уреди и органи за управление, поставени на кормилото или арматурното табло трябва да са разположени така, че за водача те да изглеждат изправени, освен символа на органа за управление на звуковия предупредителен сигнал. За въртящите се органи за управление, които имат положение „изключено“, това изискване се прилага, когато органът за управление е в положение „изключено“.
- 5.3.6. Когато са монтирани, органите за управление, които регулират плавно в определен обхват дадена системна функция, трябва да имат предвидено обозначение, което да указва границите на обхвата на регулиране.
- 5.4. Осветяване
- 5.4.1. По избор на производителя органите за управление и показващите уреди, както и съответните символи, с които те се означават, могат да имат възможност за осветяване.
- 5.4.2. Сигналните лампи трябва да излъчват светлина, когато е налице неизправност в превозното средство или състояние, за чието оповестяване е предназначена съответната лампа. Те не трябва да излъчват светлина при никакви други обстоятелства, с изключение на проверката на електрическата крушка.
- 5.5. Цвят
- 5.5.1. Светлината на сигналните лампи трябва да бъде с цвета, посочен в таблица 1.
- 5.5.2. Цветът на сигналните лампи, които не са включени в таблица 1, може да бъде избран от производителя в съответствие с точка 5.5.3 по-долу. Избраният цвят не бива да скрива или възпрепятства обозначението на сигнална лампа, орган за управление или показващ уред, посочен в таблица 1.
- 5.5.3. Цветовете се препоръчват в съответствие със следните цветни кодове:
- 5.5.3.1. Червено: непосредствена или предстояща опасност за хора или много сериозна повреда на оборудването;
- 5.5.3.2. Оранжево (жълто): предупреждение, излизане извън обичайните работни параметри, неизправност на система на превозното средство, вероятност от повреда на превозното средство или друго състояние, което може да предизвика опасност в дългосрочен план;
- 5.5.3.3. Зелено: липса на опасност, нормални работни параметри (освен ако в таблица 1 не се изисква синьо или оранжево).

- 5.5.4. Всички символи, използвани като обозначения на сигнални лампи, органи за управление или показващи уреди, трябва да са с цвят, който се откроява ясно на съответния фон.
- 5.5.5. Запълнената част на всеки символ може да бъде заменена от контура му, а контурът на всеки символ може да бъде запълнен.
- 5.6. Общо пространство за указване на различна информация
- Може да се използва общо пространство за указване на информация от всякакъв източник, при условие че се спазват следните изисквания:
- 5.6.1. Сигналните лампи и показващите уреди в общото пространство трябва да отговарят на изискванията на точки 5.3, 5.4 и 5.5 по-горе и трябва да светват при настъпването на състоянието, което са проектирани да указват.
- 5.6.2. Сигналните лампи и показващи уреди в общото пространство, посочени в таблица 1, трябва да светват при настъпване на всяко едно от условията, необходими за задействането им.
- 5.6.3. С изключение на случаите, предвидени в точки 5.6.4, 5.6.5 и 5.6.6 по-долу, когато е налице условие за включването на две или повече сигнални лампи, информацията трябва:
- а) да се повтаря автоматично и последователно; или
 - б) да се показва с визуални средства да има възможност водачът да избере да му бъде показана тази информация, когато е седнал на мястото на водача.
- 5.6.4. Сигналните лампи, които указват неизправност на спирачната уредба, и тези на фара за дълга светлина и пътепоказателите не трябва да са поставени в едно и също общо пространство.
- 5.6.5. Ако е налице условие за задействане на сигналната лампа за неизправност на спирачната уредба, на тези за фара за дълга светлина и за пътепоказателите, и те се задействат в общо пространство заедно с други сигнални лампи, те трябва да имат приоритет над всякаква друга сигнализация в общото пространство.
- 5.6.6. Подаването на информация в общото пространство може да бъде прекратявано автоматично или от водача, като това не се отнася за сигналните лампи, които указват неизправност на спирачната уредба, тези за дълга светлина, пътепоказателите и онези, за които в таблица 1 се изисква червен цвят.
- 6 ПРОМЯНА НА ТИПА НА ПРЕВОЗНОТО СРЕДСТВО
- 6.1. За всяка промяна на типа на превозното средство трябва да се уведоми органът по одобряване на типа, който е одобрил типа на превозното средство. Тогава органът по одобряване на типа може:
- 6.1.1. да сметне, че извършените изменения е малко вероятно да имат значително неблагоприятно въздействие и че във всеки случай превозното средство продължава да отговаря на изискванията; или
 - 6.1.2. да изиска протокол от допълнително изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.
- 6.2. Потвърждението или отказът за одобрение, в което се посочва изменението, се съобщава съгласно процедурата, посочена в точка 4.3 по-горе, на страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило.
- 7 СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 7.1. Всяко превозно средство, одобрено на основание на настоящото правило, се произвежда по такъв начин, че да съответства на одобрения тип превозно средство, по-специално по отношение на устройствата за управление, които се задействат от водача.
- 7.2. За да се установи съответствието, предписано в точка 7.1 по-горе, серийно произведени превозни средства, на които е поставена изискваната от настоящото правило маркировка за одобрение, се подлагат на достатъчен брой проверки, извършвани на случаен принцип.

8 САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- 8.1. Одобрение, предоставено по отношение на тип превозно средство на основание на настоящото правило, може да бъде отменено, ако не са спазени изискванията, посочени в точка 7.1 по-горе, или ако превозното средство, или превозните средства не са успели да преминат задоволително изпитванията, предвидени в точка 7.2 по-горе.
- 8.2. В случай, че страна по Спогодбата, която прилага настоящото правило, отмени предоставено по-рано от нея одобрение, тя незабавно уведомява за това останалите страни по Спогодбата, които прилагат настоящото правило, като за целта използва копие на формуляра за одобрение, в края на което с главни букви е написано „ОТМЕНЕНО ОДОБРЕНИЕ“ и са поставени подпис и дата.

9 ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ако притежателят на одобрението прекрати напълно производството на тип превозно средство, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това одобряващия орган, издал одобрението. След като получи съответното съобщение, органът информира за това другите страни по споразумението, които прилагат настоящото правило, като използва за целта копие на съобщението за одобрение, в края на който с главни букви е написано „ПРЕКРАТЕНО ПРОИЗВОДСТВО“ и са поставени подпис и дата.

10. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТВАНИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ, КАКТО И НА ОРГАНИТЕ ПО ОДОБРЕНИЕТО НА ТИПА

Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитвания за одобрение, както и на органите по одобрение на типа, издаващи одобрение, на които се изпращат формулярите, удостоверяващи одобряването, отказа или отменянето на одобрение, издадени в други страни.

Таблица 1

Символи, обозначаващи органите за управление, сигналните лампи или показващите уреди

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
1	Допълнителен орган за спиране на двигателя (ИЗКЛЮЧЕНО)		Орган за управление	Разположен на кормилото: дясна страна			В качеството на устройство за спиране на двигателя, алтернативно на основния ключ или на органа за управление на декомпресора, превозното средство може да е снабдено с електрически прекъсвач на двигателя (допълнителен орган за спиране на двигателя).
2	Допълнителен орган за спиране на двигателя (ВКЛЮЧЕНО)						
3	Ключ за запалване на двигателя		Орган за управление			Устройство, което прави възможна работата на двигателя и може освен това да позволи функционирането на други електрически системи на превозното средство.	В случаите на въртящ се ключ посоката на неговото движение трябва да е по посока на часовниковата стрелка от положение „изключено“ в положение „включено“ на запалването.
4	Пусков електродвигател (стартер)		Орган за управление				
5	Ръчен смукач		Орган за управление	Не е необходимо органът за управление да бъде видим от мястото на водача			
			Сигнална лампа		Оранжев		
6	Изключен от предавка (избор на предавка)		Сигнална лампа		Зелен		Сигналната лампа свети, когато не е избрана предавка.

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
7	Ръчен спирателен вентил на резервоара за гориво (ИЗКЛЮЧЕНО)		Орган за управление	Не е необходимо органът за управление да бъде видим от мястото на водача			Устройството за управление трябва да има отделни положения за „ИЗКЛЮЧЕНО“, „ВКЛЮЧЕНО“ и „РЕЗЕРВ“ (когато е предвиден резервен източник на гориво).
8	Ръчен спирателен вентил на резервоара за гориво (ВКЛЮЧЕНО)						Този орган за управление трябва да е в положение „ВКЛЮЧЕНО“, когато той е насочен по посоката на движението на горивото от резервоара към двигателя, в положение „ИЗКЛЮЧЕНО“, когато е насочен перпендикулярно спрямо посоката на движение на горивото, и в положение „РЕЗЕРВ“ (ако е приложимо), когато е насочен срещу посоката на движение на горивото.
9	Ръчен спирателен вентил на резервоара за гориво (РЕЗЕРВ)						При уредба, в която притокът на гориво се спира, когато двигателят е изключен, и ако уредбата е снабдена с орган за управление, символите и положенията на органа за управление трябва да са същите, както тези на органа за управление на ръчното подаване на гориво.
10	Скоростомер		Показващ уред				Циферблатът трябва да е осветен, винаги когато се задейства пътепоказател (ако е наличен) или фар.
11	Устройство за звуков сигнал (клаксон)		Орган за управление	На кормилото: лява страна при превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, който се задейства независимо от ръчно превключван съединител, или за превозни средства без орган за избор на предавката. Вместо това, на кормилото: дясна страна при превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, разположен на кормилото: лява страна и задействан заедно с ръчно превключван съединител.			Натискане, за да се задейства.

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
12	Дълга светлина (основен, горен или по-висок светлинен сноп) — (Hi)		Орган за управление	На кормилото: лява страна за превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, който се задейства независимо от ръчно превключван съединител, или за превозни средства без орган за избор на предавката. Вместо това, на кормилото: дясна страна при превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, разположен на кормилото: лява страна и задействан заедно с ръчно превключван съединител.			
			Сигнална лампа		Син		
13	Къса светлина (сноп на късата светлина, нисък или по-нисък сноп) — (Lo)		Орган за управление	На кормилото: лява страна за превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, който се задейства независимо от ръчно превключван съединител, или за превозни средства без орган за избор на предавката. Вместо това, на кормилото: дясна страна при превозни средства, оборудвани с орган за избор на предавката, разположен на кормилото: лява страна и задействан заедно с ръчно превключван съединител.			
			Сигнална лампа		Зелен		
14	Светлинно предупредително устройство		Орган за управление	В съседство с органа за управление на дългата/късата светлина			Може да бъде допълнителна функция на органа за управление на дългата/късата светлина Когато въздействието върху органа за управление се прекрати, светлинният сноп трябва да върне в предишното си състояние

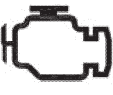
№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
15	Светлини за мъгла (предни)		Орган за управление				
			Сигнална лампа		Зелен		
16	Светлини за мъгла (задни)		Орган за управление				
			Сигнална лампа		Оранжев		
17	Пътепоказатели		Орган за управление	Органите за управление са разположени на кормилото, пряко видими са от мястото на водача и трябва да са ясно обозначени.			Органът за управление трябва да е проектиран по такъв начин, че, гледано от мястото на водача, превключването на лявата част на органа за управление или преместването му вляво да задейства пътепоказателите от лявата страна, и обратното, що се отнася до пътепоказателите от дясната страна.
			Сигнална лампа		Зелен		Двойката стрелки представляват единствен символ. Когато органите за управление или сигналните лампи за десния и левия пътепоказател функционират независимо едни от други, двете стрелки могат да се смятат за отделни символи и съответно да бъдат разположени на разстояние една от друга.
18	Аварийно-предупредителна сигнализация		Орган за управление				

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
			Сигнална лампа		Червен	Изобразява се от сигналните лампи за пътепоказателите, които мигат (едновременно), или от дадения триъгълен символ.	
			Сигнална лампа		Зелен		
19	Габаритна светлина		Орган за управление			Изобразява се от дадените символи за габаритните светлини, главния орган за управление на светлините и светлината за паркиране, но ако всички светлини се задействат автоматично, когато превозното средство функционира, не е необходимо да се включват символите за габаритни светлини или за главния орган за управление на светлините.	В случаите на въртящ се превключвател, въртенето по посока на часовниковата стрелка трябва да осигурява първоначално включването на габаритните светлини на превозното средство, а след това и на основните светлини. Това не изключва възможността да са предвидени и допълнителни положения на превключвателя, при условие че те са ясно обозначени.
			Сигнална лампа		Зелен		
20	Основна светлина		Орган за управление		Зелен		
			Сигнална лампа			Функцията на сигналната лампа може да се осигурява чрез осветяване на арматурното табло	При необходимост устройството за управление на светлините може да бъде комбинирано с ключа за запалване на двигателя.
21	Светлина за паркиране		Орган за управление				

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
			Сигнална лампа		Зелен	Ако функцията на светлината за паркиране е вградена в ключа за запалването, обозначаването не е задължително.	
22	Показващ уред за горивото		Показващ уред				
			Сигнална лампа		Оранжев		
23	Температура на охлаждащата течност на двигателя		Показващ уред				
			Сигнална лампа		Червен		
24	Зареждане на акумулаторната батерия		Показващ уред				
			Сигнална лампа		Червен		
25	Масло на двигателя		Показващ уред				
			Сигнална лампа		Червен		

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
26	Орган за управление на честота на въртене на двигателя		Орган за управление	Разположен на кормилото: дясна страна			Ръчно управляван орган за управление. Завъртането на ръкохватката обратно на часовниковата стрелка увеличава честотата на въртене. След като бъде отпуснат, органът за управление трябва сам да се връща към изходното положение на празен ход, като се завърта по посока на часовниковата стрелка, освен ако не е задействан органът за управление на честотата на въртене.
27	Спирачка на предното колело		Орган за управление	Разположен на кормилото: дясна страна, предна част			Ръчен лост Спирачката на предното колело може да се задейства заедно със спирачката на задното колело при комбинирана спирачна система.
28	Крачен орган за управление на спирачката на задното колело		Орган за управление	Разположен на рамата: дясна страна			Педал Спирачката на задното колело може да се задейства заедно със спирачката на предното колело при комбинирана спирачна система.
29	Ръчен орган за управление на спирачката на задното колело		Орган за управление	Разположен на кормилото: лява страна, предна част			Ръчен лост Не е разрешен при превозните средства с ръчно задействан съединител. Спирачката на задното колело може да се задейства заедно със спирачката на предното колело при комбинирана спирачна уредба.
30	Ръчна спирачка		Орган за управление				Ръчен лост или педал
31	Съединител		Орган за управление	Разположен на кормилото: лява страна			Ръчен лост Натиска се, за да се предизвика отделяне на съединителя. Не е забранено използването на устройства от лявата страна на превозното средство с комбинирани функции на съединител и орган за избор на предавка.

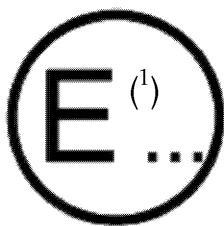
№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвят	Определение	Функциониране
32	Задействан от крака на водача орган за управление за смяна на предавката		Орган за управление	Разположен на рамата: лява страна			<p>Крачен лост или люлеещо се рамо</p> <p>Придвижването на предната част на крачния лост или люлеещото се рамо служи за последователно сменяне на предавките: движението нагоре на предната част на лоста превключва на по-висока предавка, а движението надолу превключва на по-ниска предавка. Ако е предвидена отделна задължителна „неутрална“ позиция, тя трябва да бъде на първо или второ място в поредицата за избор на предавка (т.е. 1-N-2-3-4-... или N-1-2-3-4-...).</p> <p>Вместо това на превозни средства с обем на двигателя по-малък от 200 cm³ могат да се монтират предавателни кутии със следните схеми на смяна на предавките:</p> <ul style="list-style-type: none"> — кръгова схема (т.е. N-1-2-3-4-5-N-1) — обратна схема, при която придвижването на предната част на крачния лост или люлеещото се рамо служи за последователно сменяне на предавките: движението нагоре на предната част на лоста превключва на по-ниска предавка, докато движението надолу превключва на по-висока предавка.
33	Задействан от ръката на водача орган за управление за смяна на предавката		Орган за управление	Разположен на кормилото: лява страна			<p>Ако задействането на органа за управление се извършва чрез завъртане на ръкохватката, завъртането в посока срещу часовниковата стрелка трябва последователно да сменя предавките, при което да се получи увеличаване на скоростта на движение напред, докато завъртането в обратна посока трябва да доведе до понижаване на скоростта на движение напред. Ако е предвидена отделна задължителна „неутрална“ позиция, тя трябва да бъде на първо или второ място в поредицата за избор на предавка (т.е. N-1-2-3-4-... или 1-N-2-3-4-...).</p>

№	Устройство	Означение	Функция	Местоположение	Цвет	Определение	Функциониране
34	Неизправност в системата против блокиране на колелата		Сигнална лампа		Оранжев		
35	Лампа за сигнализиране на неизправност		Сигнална лампа		Оранжев	Трябва да се използва за сигнализиране на повреди в силовото предаване, които могат да се отразят на емисиите.	

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СЪОБЩЕНИЕ

(максимален формат: А4 (210 × 297 mm))

издадено от: наименование на административния орган

.....

.....

.....

относно ⁽²⁾: Издаване на одобрение
 Разширяване на одобрение
 Отказ на одобрение
 Отмяна на одобрение
 Окончателно прекратяване на производството

за тип превозно средство по отношение на задействаните от водача органи за управление в съответствие с Правило № 60

№ на одобрението: № на разширяването на одобрението

1. Търговско наименование или марка на превозното средство
2. Тип превозно средство
3. Наименование и адрес на производителя
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, ако има такъв
5. Кратко описание на превозното средство по отношение на задействаните от водача органи за управление
6. Превозно средство, предоставено за одобрение на
7. Техническа служба, отговорна за провеждане на изпитвания за одобрение
8. Дата на протокола, издаден от службата
9. Номер на протокола, издаден от службата
10. Одобрението е издадено/отказано.
11. Местоположение на знака за одобрение върху превозното средство
12. Място
13. Дата
14. Подпис
15. Следните документи, на които е поставен показаният по-горе номер на одобрението, са приложени към настоящото съобщение:

... чертежи, схеми и планове на задействаните от водача органи за управление и на частите на превозното средство, за които се смята, че са от значение за целите на настоящото правило.

⁽¹⁾ Отличителен номер на държавата, издала/разширила/отказала/отменила одобрението (вж. предписанията относно одобрението в Правилото).

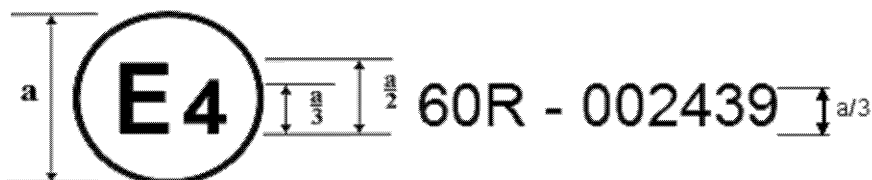
⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКИТЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

Образец А

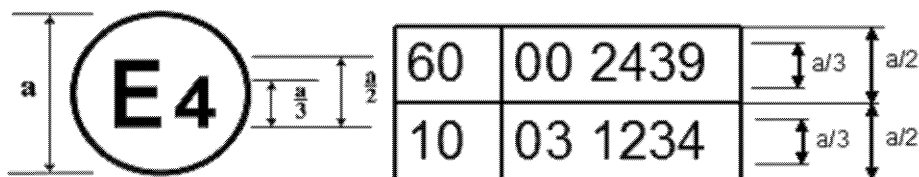
(виж точка 4.4 от настоящото правило)

Горната маркировка за одобрение, положена на превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е бил одобрен по отношение на устройствата за управление, задействани от водача, в Нидерландия (Е 4) в съответствие с Правило № 60 под номер на одобрение 002439. Номерът на одобрението указва, че одобрението е издадено в съответствие с изискванията на Правило № 60 в първоначалния му вид.

Образец Б

(виж точка 4.5 от настоящото правило)

Горната маркировка за одобрение, положена върху превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрен в Нидерландия (Е 4) съгласно Правила № 60 и № 10 ⁽¹⁾.

Номерата на одобрение показват, че към датата на издаване на съответните одобрения Правило № 60 не е било изменено, а Правило № 10 вече е включвало серия от изменения 03.

⁽¹⁾ Последният номер е даден само като пример.